

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

17.8.2026. - 21.8.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 24.8.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 17.8.2026. - 21.8.2026.

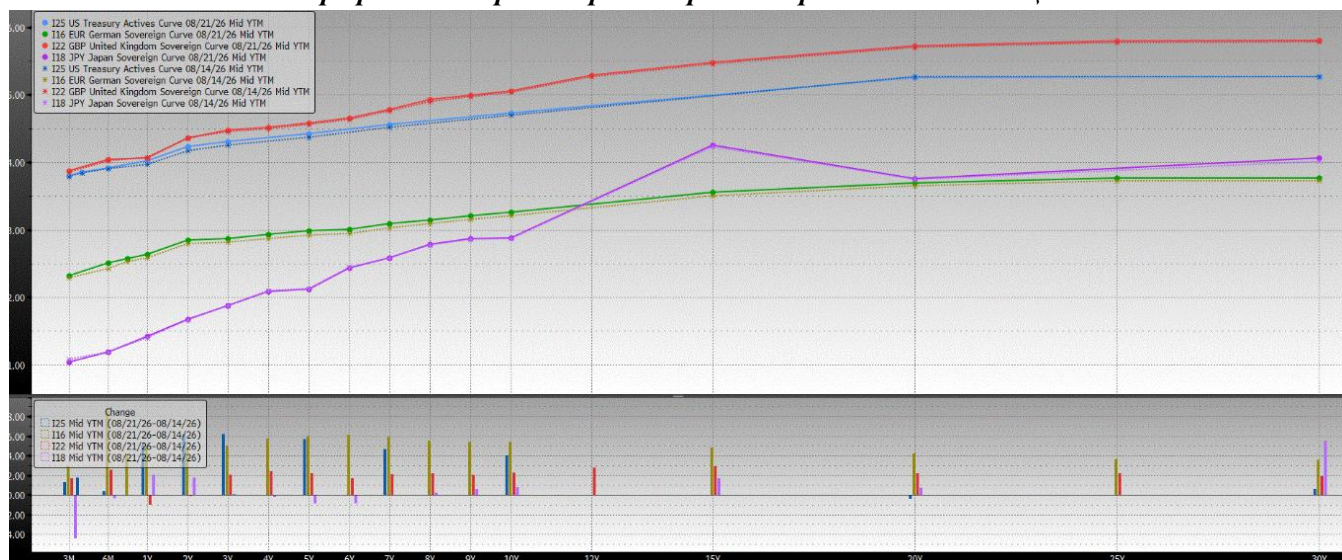
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	14.8.26	-	21.8.26		14.8.26	-	21.8.26		14.8.26	-	21.8.26		14.8.26	-	21.8.26	
2 године	2,80	-	2,85	↗	4,17	-	4,24	↗	4,36	-	4,36	→	1,67	-	1,68	↗
5 година	2,93	-	2,98	↗	4,36	-	4,42	↗	4,56	-	4,59	↗	2,14	-	2,13	↘
10 година	3,20	-	3,26	↗	4,69	-	4,73	↗	5,04	-	5,06	↗	2,89	-	2,89	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	14.8.26	-	21.8.26	
3 мјесеца	2,313	-	2,344	↗
6 мјесеци	2,425	-	2,511	↗
1 година	2,601	-	2,650	↗

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.8.2026. године (пуне линије) и 14.8.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница земаља зоне евра су порасли током седмице дуж цијеле криве приноса уз веома благо повећање позитивног нагиба криве. Раст је готово у цијелости остварен у уторак, када су приноси равномјерно порасли дуж криве и достигли вишегодишње максимуме под утицајем забринутости због инфлације повезане с ратом у Ирану, док су се у остатку седмице кретали у уском распону или без промјене. Индекси дионица су током седмице смањени, уз раст еуростокс (Euro Stoxx) 50 индекса само у уторак и петак.

Главни економиста ЕЦБ-а Лејн је изјавио да ће инфлација вјероватно остати око 3% до краја године, знатно изнад циља од 2%, уз оцјену да то у великој мјери зависи од окончања кризе и да је ситуација веома неизвесна, те упозорио на додатне инфлационе притиске наредне године, првенствено кроз цијене хране. Члан Управног одбора Рен је навео да су раст плата и изгледи за плате остали умјерени, без јасних знакова ефеката другог круга инфлације, уз оцјену да је усидреност инфлационих очекивања кључна, док је

Одрцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

претходно оцијенио да унапријед дате смјернице треба да остану инструмент централне банке, али без ограничавања флексибилности. Члан УО-а Казакс је изјавио да је ЕЦБ добро позиционирана да дјелује уколико буде потребно да се инфлација у разумном року врати на 2%, те да постоје аргументи за и против даљих повећања стопе и да је давање смјерница унапријед контрапродуктивно у условима високе неизвјесности. Предсједница ЕЦБ Лагард је оцијенила да послјератни модел раста Европе еродира и да се вјероватно неће вратити у ранијем облику, уз оцјену да слабе сва три стуба на којима је почивао: ширење глобалне трговине, индустрија ослоњена на јефтину енергију и стабилан глобални поредак под америчким сигурносним гаранцијама, упозоривши да Европа не смије пропустити развој вјештачке интелигенције као што је пропустила прву дигиталну револуцију. Економисти ЕЦБ су упозорили да је корекција берзанских вредновања вјероватна након снажног раста технолошког сектора, уз оцјену да би оштра корекција имала озбиљне посљедице за зону евра кроз изложеност домаћинстава, осигуравајућих друштава и пензионих фондова глобалним индексним фондовима.

У мјесечном извјештају Дојче Бундесбанк је оцијењено да рат на Блиском истоку засад не покреће ефекте другог круга инфлације кроз раст уговорених плата и очекивање тек незнатног раста њемачког БДП-а у трећем кварталу, уз оцјену да рекордно ниски водостаји на Рајни привремено значајно оптерећују привредну активност, али и да је њемачка економија јасно на путу опоравка који ни рат на Блиском истоку није успио успорити. Њемачки министар финансија Клингбејл је изјавио да Кина не поштује глобална трговинска правила и да ће Берлин вјероватно заузети чвршћи став, уз податак да трговински дефицит ЕУ с Кином прелази милијарду евра дневно.

Мудис (Moody's) је повећао дугорочни кредитни рејтинг Ирске на Aa2 с Aa3, уз задржавање позитивних изгледа.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација зоне евра - финално (Г/Г)	ЈУЛ	2,9%	2,8%
2.	Инфлација зоне евра - финално (М/М)	ЈУЛ	0,2%	-0,1%
3.	Базна инфлација - финално (Г/Г)	ЈУЛ	2,5%	2,4%
4.	ZEW индекс економских очекивања зоне евра	АВГ	31,4	23,4
5.	ПМИ прерађивачког сектора зоне евра - прелиминарно	АВГ	51,8	51,9
6.	ПМИ услужног сектора зоне евра - прелиминарно	АВГ	51,5	51,7
7.	Композитни ПМИ зоне евра - прелиминарно	АВГ	51,7	52,0
8.	Потрошачко повјерење зона евра – прелиминарно	АВГ	-16,0	-15,9
9.	ZEW индекс економских очекивања (Њемачка)	АВГ	30,0	26,3
10.	ПМИ прерађивачког сектора (Њемачка) - прелиминарно	АВГ	52,1	52,2
11.	ПМИ прерађивачког сектора (Француска) – прелиминарно	АВГ	50,0	49,8

САД

Приноси америчких државних обвезница порасли су током седмице дуж цијеле криве приноса, уз израженији раст на кратком дијелу, чиме је смањен позитивни нагиб криве приноса. Почетком седмице приноси су благо порасли дуж цијеле криве приноса, да би се наредног дана благо смањили. У сриједу је из Министарства финансија најављено да ће најмање удвостручити обим операција откупа обвезница доспијећа од 10 до 30 година, на минимално 4 милијарде USD по операцији у наредна два мјесеца, што је имало за резултат смањење приноса дуж цијеле криве приноса, с израженијим падом на дужем дијелу, да би остатак седмице приноси расли дуж читаве криве, поништивши смањивање од сриједе. Аналитичари оцјењују да би повећани откуп дугорочних обвезница могао привремено задржати приносе на дужем дијелу криве нижим, али тиме и олабавити финансијске услове у тренутку када је инфлација изнад циља, чиме се поништава дио ефекта рестриктивне политике Фед-а.

Записник с јулске сједнице ФОМЦ-а је показао да је неколико учесника подржавало повећање референтних каматних стопа за 25 базних поена, оцјењујући да су ценовни притисци широко распрострањени, док нико није дао подршку смањењу стопе. Многи учесници су навели да ће заоштравање политике вјероватно бити

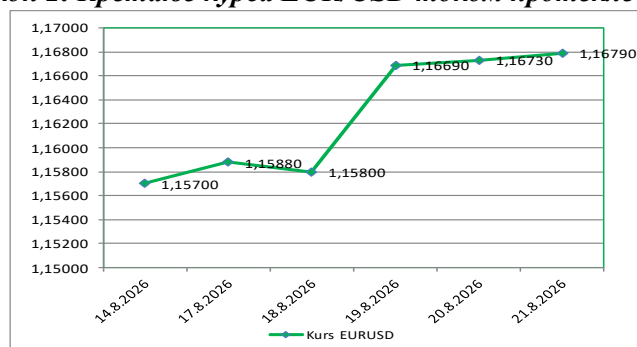
потребно уколико се инфлација не буде смањивала, а неки да финансијски услови можда нису довољно рестриктивни да омогуће повратак инфлације на 2%. Предсједница Сан Франсиско Фед-а Дејли је оцијенила да је политика на добром мјесту и да не види знакове да су превентивни потези хитно потребни, док је предсједник Сент Луис Фед-а Музалем навео да распродају обвезница покрећу државно задуживање и финансирање инвестиција у вјештачку интелигенцију, а не питања кредибилитета Фед-а, уз оцјену да се базна инфлација креће између 2,5% и 3%. Ни Дејли, ни Музалем ове године немају право гласа у ФОМЦ-у.

Министар финансија Бесент је изјавио да Министарство располаже широким сетом инструмената за ограничавање раста приноса који не одражавају стварно стање економије, те да су забринутости око буџетског дефицита претјеране, док је предсједник Трамп оцијенио да су каматне стопе вјештачки високе. Укупан јавни дуг САД је први пут прешао 40 билиона USD. Четири сенатора Демократске странке упутила су писмо предсједнику Фед-а Воршу у којем траже да јавно објави своје разговоре с Трампом. У петак су прекинути трговински преговори САД и Канаде, након чега су на снагу ступиле америчке царине од 50% на канадску робу у вриједности од око 20 милијарди USD, на шта је канадски премијер Керни најавио узвратне царине у истом обиму од 8. септембра.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс производне активности Њујорк Фед-а	АВГ	10,0	20,6
2.	Започете градње стамбених објеката	ЈУЛ	1.345.000	1.239.000
3.	Индустријска производња (М/М)	ЈУЛ	0,3%	0,2%
4.	Искориштеност капацитета	ЈУЛ	76,3%	76,2%
5.	Број захтјева за хипотекарне кредите	14. август	-0,4%	3,6%
6.	Број нових захтјева за накнаду за незапослене	15. август	210.000	206.000
7.	Водећи индекс	ЈУЛ	0,1%	0,2%
8.	ПМИ прерађивачког сектора - прелиминарно	АВГ	53,9	53,2
9.	ПМИ услужног сектора - прелиминарно	АВГ	54,0	56,8
10.	Композитни ПМИ - прелиминарно	АВГ	54,0	56,0

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD повећан са нивоа од 1,1570 на ниво од 1,1679.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су током седмице остварили благи раст на средњем и дужем дијелу, док су приноси на кратком дијелу остали непромијењен. У прва два дана седмице приноси су расли дуж цијеле криве приноса, пратећи кретања на свјетским тржиштима обвезница и у условима неизвјесности око окончања сукоба САД и Ирана, као и због утицаја виших цијена нафте на инфлациона очекивања. У сриједу, након објаве података о инфлацији, приноси су смањени дуж цијеле криве, да би у четвртак поново порасли пратећи тржиште америчких државних обвезница, након што је ослабио ефекат објаве

Министарства финансија САД-а о повећаном откупу дугорочних обвезница. У последњем дану седмице приноси су благо смањени.

ФТСЕ 100 је порастао на седмичној основи за 0,62% на 10.816,56 поена, након што је почетком седмице забиљежио шести узастопни дан пада, да би остатак седмице сваки дан биљежио раст.

БоЕ је у операцији продаје обвезница из портфеља Фонда за куповину имовине продао 724,9 милиона GBP, уз коефицијент покривености 2,18. Према Ројтерској анкети проведеној у периоду од 13. до 18. августа, 87,50% испитаних економиста очекује да БоЕ задржи референтну каматну стопу на 3,75% до краја године.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Рајтмув цијена стамбених некретнина (М/М) АВГ		-2,0%	-1,0%
2.	Инфлација (Г/Г) ЈУЛ	2,9%	2,9%	2,6%
3.	Инфлација (М/М) ЈУЛ	0,3%	0,3%	0,1%
4.	Базна инфлација (Г/Г) ЈУЛ	2,5%	2,6%	2,6%
5.	Стопа незапослености – 3 мјесеца ЈУН	4,8%	4,9%	4,9%
6.	Стопа тражилаца накнаде за незапослене ЈУЛ		4,3%	4,4%
7.	Промјена броја захтјева за накнаду за незапослене ЈУЛ		-11.000	-6.400
8.	ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно) АВГ	51,5	51,5	51,9
9.	ПМИ услужног сектора (прелиминарно) АВГ	51,8	52,8	52,1
10.	Композитни ПМИ (прелиминарно) АВГ	51,6	52,5	52,2

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио повећање на нивоа од 0,8547 на ниво од 0,8563. У односу на USD, GBP је апрецирала, па је курс GBP/USD повећан на нивоа од 1,3538 на ниво од 1,3644.

ЈАПАН

На седмичном нивоу приноси јапанских државних обвезница су забиљежили незнатне нето промјене, упркос израженим дневним осцилацијама. Приноси су порасли за 1 базни поен на кратком дијелу криве приноса и смањени су за 1 базни поен на средњем, док су на дужем дијелу остали непромијењени. Приноси су расли у првом дијелу седмице под утицајем очекивања скорог повећања каматне стопе, при чему је десетогодишњи принос достигао највиши ниво од септембра 1996. године, да би се у другој половини седмице смањили након шпекулација да би влада могла смањити емисију обвезница и објаве Министарства финансија САД о повећању откупа дугорочних америчких државних обвезница. На крају седмице приноси су порасли на дужем дијелу криве приноса. Фискална одрживост наставља да оптерећује тржиште јер влада још није прецизирала начин финансирања двогодишњег смањења пореза на промет хране.

Nikkei 225 је на седмичном нивоу оштро пао за 3,93% на 66.016,36 поена, уз највеће губитке у технолошком сектору и код произвођача полупроводника, пратећи пад берзанских индекса на Wall Стреету и глобални раст приноса државних обвезница.

Наредна сједница МПЦ-а БоЈ је заказана за 18. септембар, када се очекује повећање референтне каматне стопе на 1,25% са 1,00%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП прерачунат на годишњи ниво – прелиминарно	II квартал	2,0%	1,1%	1,9%
2.	БДП (Q/Q) – прелиминарно	II квартал	0,5%	0,3%	0,5%
3.	Индустријска производња (М/М) – финално	ЈУН		1,9%	0,1%
4.	Индустријска производња (Г/Г) - финално	ЈУН		4,9%	-2,1%
5.	Индекс услужног сектора (М/М)	ЈУН	-1,0%	-0,2%	0,8%
6.	Салдо трговинског биланса (у милијардама ЈПЈ)	ЈУЛ	-649,0	-634,5	-409,9
7.	Основне наруџбе машина (М/М)	ЈУН	7,2%	9,7%	-12,4%
8.	Основне наруџбе машина (Г/Г)	ЈУН	9,6%	16,9%	-1,9%
9.	Инфлација (Г/Г)	ЈУЛ	1,9%	1,9%	1,6%
10.	Базна инфлација (Г/Г)	ЈУЛ	1,8%	1,8%	1,6%
11.	ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно)	АВГ		55,1	54,5
12.	ПМИ услужног сектора (прелиминарно)	АВГ		52,3	51,2
13.	ПМИ композитни (прелиминарно)	АВГ		53,4	52,7

ЈПЈ је током протекле седмице снажно депрецирао у односу на EUR, док је у односу на USD апрецирао. Курс EUR/ЈПЈ забиљежио повећање са нивоа од 184,33 на ниво од 185,66, док је курс USD/ЈПЈ смањен са нивоа 159,32 на ниво од 158,95.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена барела сирове нафте на отварању седмице износила је 82,40 USD (71,22 EUR).

У понедјељак је цијена нафте порасла за 2,55% због изостанка помака у преговорима САД и Ирана и пријетњи председника Трампа бомбардовањем Омана уколико се испријечи постизању споразума, док је Иран због застоја у преговорима и поморске блокаде најавио прелазак с одбрамбене на „потпуно офанзивну“ политику. Према подацима платформе Маринтрафик (MarineTraffic), у периоду од 10. до 16. августа забиљежено је 95 потврђених пролазака кроз мореуз. Прерада нафте у Кини је у јулу смањена за 15,8% на годишњем нивоу, на 12,5 милиона барела дневно.

Раст цијене је у уторак успорен на 0,52% након што је Трамп изјавио да разговори с Ираном нису у току нити заказани, те да је мореуз отворен и у функцији и да ће поморска блокада бити задржана. Из УАЕ стижу вијести да је Иран на њих испалио двије балистичке ракете, што је Техеран демантовао, а британски УКМТО је изјавио о броду погођеном пројектилом на изласку из мореуза.

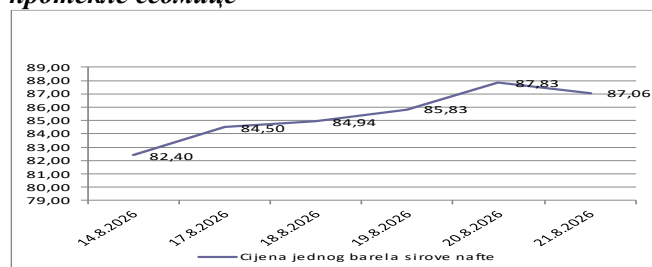
У сриједу је цијена овог енергента порасла за 1,05% због заоштравања тензија на Блиском истоку. Према наводима двојице америчких званичника, америчка војска успоставила је коридор за пловидбу кроз јужни канал Хормушког мореуза дуж обале Омана, кроз који се дневно извози око 10 милиона барела нафте. Залихе сирове нафте у САД су порасле за 4,4 милиона барела, на 428,8 милиона.

Највећи дневни раст, од 2,33%, забиљежен је у четвртак након што је Трамп упозорио на мјере против земаља које подржавају Иран и најавио „најразорнију економску операцију икада предузету против било које земље“, а министар финансија Бесент најавио конференцију за новинаре у понедјељак на којој ће мјере бити представљене.

У петак је цијена нафте, први пут у току седмице, смањена и то за 0,88%, а након изјаве иранског председника Пезешкијана да је вријеме за окончање рата. Из Централне команде САД је саопштено да су америчке снаге од почетка маја помогле проласку више од 660 милиона барела нафте и око 1.300 комерцијалних бродова кроз Хормушки мореуз.

Цијена барела на крају седмице износила је 87,06 USD (74,54 EUR), што је раст од 5,66% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Цијена fine унце злата на отварању седмице је износила 4.376,40 USD (3.782,54 EUR).

Седмица је отворена растом цијене злата за 1,09% под утицајем слабијег USD и смањених очекивања повећања каматне стопе Фед-а. Према Ројтерсу, августовски опоравак сугерише да злато поново добива наклоност институционалних инвеститора и централних банака, док Блумберг наводи да улогу сигурне имовине, коју је током рата с Ираном имао долар, након његовог слабљења преузима злато, због забринутости за фискалну стабилност.

У уторак је цијена овог племенитог метала први пут у току седмице пала, за 1,36%, под утицајем глобалног раста приноса државних обвезница на највише нивое у више деценија и виших цијена нафте, који су појачали инфлациона очекивања.

У сриједу је цијена злата порасла за 2,97%, након објаве да ће Министарство финансија САД-а најмање удвостручити обим операција откупа дугорочних државних обвезница, на најмање 4 милијарде USD по операцији.

У четвртак је раст цијене овог племенитог метала успорен на 0,37%. Резерве злата Централне банке Русије су смањене на 73,2 милиона унци почетком августа. Швицарски извоз злата у јулу је износио 94,6 тона, док је увоз смањен за 11%, на 155 тона. Испоруке у УК су порасле на 40 тона са 27,4 тоне у јуну, а испоруке у Кину су пале на 21,75 тона са 27,9 тона.

У петак је цијена злата порасла за 2,06%, чему су допринијели слабији USD и забринутост због америчког јавног дуга. Централна банка Пољске је повећала златне резерве на 640,2 тоне на крају јула са претходних 632,4 тоне.

Цијена унце злата на крају седмице износила је 4.603,07 USD (3.941 EUR), што је раст од 5,18% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

